

Kế hoạch năng lượng mặt trời của EU tại Đông Nam Á bị kẹt trong cuộc chiến thương mại Mỹ-Trung

EU's solar plans in SE Asia caught in US-China trade war

David Hutt

05/9/2024

Tác giả: David Hutt

05/9/2024

Song ngữ Việt Anh

(VNTB) – Thuế quan của Hoa Kỳ đối với hàng xuất khẩu năng lượng mặt trời của Đông Nam Á có thể làm suy yếu thêm các nhà sản xuất EU nhưng lại hỗ trợ chương trình nghị sự xanh của EU.

Các công ty năng lượng mặt trời do Trung Quốc sở hữu hoạt động tại Đông Nam Á — đặc biệt là ở Thái Lan, Việt Nam, Malaysia và Campuchia — đang phải đối mặt với những thách thức tiềm ẩn do thuế quan của Hoa Kỳ tăng. Các quốc gia này chiếm khoảng 40% công suất sản xuất mô-đun năng lượng mặt trời bên ngoài Trung Quốc và có thể sớm phải chịu thêm thuế quan của Hoa Kỳ trong bối cảnh có cáo buộc hỗ trợ Trung Quốc lách thuế nhập khẩu của Hoa Kỳ.

Để ứng phó, nhiều công ty Trung Quốc đã thu hẹp hoạt động tại Đông Nam Á, làm phức tạp thêm nỗ lực mở rộng công suất năng lượng mặt trời của Liên minh châu Âu. Theo S&P Global Market Intelligence, Đông Nam Á chỉ đứng sau Trung Quốc về sản xuất tấm pin mặt trời. Hiện Đông Nam Á chiếm hơn 80% lượng nhập khẩu năng lượng mặt trời của Hoa Kỳ vào quý IV năm 2023.

Năm 2022, chính quyền Biden đã ra lệnh hoãn thuế quan trong hai năm đối với hàng nhập khẩu tấm pin mặt trời từ Malaysia, Thái Lan, Campuchia và Việt Nam để ngăn chặn sự gián đoạn trong việc triển khai năng lượng mặt trời trong khi Hoa Kỳ mở rộng quy mô sản xuất. Tuy nhiên, lệnh hoãn này đã hết hạn vào tháng 6 năm 2024, dẫn đến phản ứng ngay lập tức từ các nhà sản xuất tấm pin mặt trời lớn của Trung Quốc.

Cùng tháng đó, công ty quang điện Trung Quốc Longi Green đã thông báo tạm dừng sản xuất tại một nhà máy pin ở Việt Nam, trong khi Trinasolar bắt đầu ngừng hoạt động bảo dưỡng tại các cơ sở ở Thái Lan và Việt Nam.

Một số nhà sản xuất đã chuyển hoạt động sản xuất sang Indonesia và Lào, những quốc gia hiện không phải chịu thuế quan của Hoa Kỳ. Indra Overland, người đứng đầu Trung tâm nghiên cứu năng lượng của Viện các vấn đề quốc tế Na Uy, nói với DW rằng thuế quan có thể thúc đẩy sự đa dạng hóa công nghiệp hơn nữa trong khu vực, điều này không nhất thiết là một kết quả tiêu cực.

Một sự thay đổi từ Đông Nam Á?

Mối lo ngại về tương lai của ngành vẫn còn cao. Đầu năm nay, Bộ Thương mại Hoa Kỳ đã mở một cuộc điều tra về việc liệu các nhà sản xuất năng lượng mặt trời ở bốn quốc gia Đông Nam Á nói trên có nhận được trợ cấp của chính phủ và bán phá giá sản phẩm tại thị trường Hoa Kỳ hay không.

Vào tháng 8, Bloomberg đưa tin rằng một số công ty Hoa Kỳ đang vận động hành lang để áp mức thuế cao tới 272% đối với tất cả các mặt hàng nhập khẩu năng lượng mặt trời từ các quốc gia này.

“Có lo ngại, đặc biệt là nếu Donald Trump tái đắc cử, về tính ổn định của các lựa chọn sản xuất thay thế này”, Deborah Elms, người đứng đầu chính sách thương mại tại Hinrich Foundation ở Singapore, nói với DW.

Bà nói thêm, “Nếu Hoa Kỳ tăng cường đàn áp các sản phẩm có bất kỳ thành phần nào của Trung Quốc, điều này sẽ khiến các nhà máy ở Việt Nam và những nơi khác khó vận chuyển các tấm pin mặt trời thành phẩm đến Hoa Kỳ hơn. Có khả năng, mặc dù hiện tại ít có khả năng xảy ra hơn, rằng EU sẽ làm theo, điều này sẽ làm suy yếu cơ hội kinh doanh cho các khoản đầu tư vào Đông Nam Á”.

Trong năm qua, hai trong số các công ty năng lượng mặt trời lớn nhất thế giới, Jinko Solar và TCL Zhonghuan, đã công bố các khoản đầu tư đáng kể vào Trung Đông.

Tuy nhiên, các nhà phân tích tin rằng các nhà sản xuất năng lượng mặt trời lớn của Trung Quốc sẽ không sớm rời khỏi Đông Nam Á. Bất chấp mức thuế quan cao hơn của Hoa Kỳ, các công ty này vẫn được kỳ vọng sẽ thu được lợi nhuận từ thị trường Hoa Kỳ.

Trong khi EU đã áp thuế đối với hàng nhập khẩu năng lượng mặt trời của Trung Quốc, thì họ đã nới lỏng hơn đối với hàng nhập khẩu từ Đông Nam Á. Hoa Kỳ và EU có những mục tiêu khác nhau: “Hoa Kỳ tập trung vào việc xây dựng sản xuất trong nước, trong khi ưu tiên của châu Âu là đảm bảo có đủ tấm pin để lắp đặt”, Elms cho biết.

Mặc dù một số nhà sản xuất tấm pin mặt trời đã đóng cửa hoạt động tại Malaysia, Việt Nam và Thái Lan, nhiều nhà sản xuất vẫn tiếp tục hoạt động và đang tìm cách thúc đẩy xuất khẩu sang Ấn Độ và châu Âu.

Các nhà phân tích cảnh báo rằng tình trạng dư thừa tấm pin mặt trời do Đông Nam Á sản xuất có thể làm suy yếu ngành sản xuất tấm pin mặt trời trong nước của EU. Theo Wood Mackenzie, các mô-đun năng lượng mặt trời do EU sản xuất có giá khoảng 0,34 đô la (0,31 euro) cho mỗi watt, so với 0,15 đô la cho mỗi watt ở Trung Quốc và Đông Nam Á.

Một lợi ích cho chương trình nghị sự xanh của châu Âu

Mặt khác, việc giảm xuất khẩu năng lượng mặt trời từ Đông Nam Á sang Hoa Kỳ do thuế quan có thể dẫn đến giá giảm khi các nhà sản xuất Trung Quốc trong khu vực tìm kiếm thị trường mới. Overland cho biết “Tấm pin mặt trời Đông Nam Á có thể tràn ngập thị trường EU khi bị loại khỏi Hoa Kỳ”.

Một kết quả khác của việc tăng thuế quan có thể là tăng khả năng cung cấp tấm pin mặt trời trong chính khu vực Đông Nam Á. “Đây sẽ là một diễn biến tích cực”, Overland lưu ý, “vì các quốc gia này đã tụt hậu trong quá trình chuyển đổi năng lượng của họ. Nhiều tấm pin mặt trời hơn cũng có khả năng được chuyển hướng đến các khu vực đang phát triển khác, điều này có lợi”.

Việc có nhiều tấm pin mặt trời hơn ở Đông Nam Á có thể hỗ trợ chương trình nghị sự xanh của EU trong khu vực.

Trong khi Đông Nam Á đóng góp khoảng 5% lượng khí thải toàn cầu, Cơ quan Năng lượng Quốc tế dự đoán rằng lượng khí thải CO₂ của khu vực này có thể tăng lên 2,4 gigaton vào năm 2040, tăng 71% so với mức năm 2018.

Theo Báo cáo Năng lượng Toàn cầu gần đây, công suất năng lượng mặt trời và gió trong khu vực đã tăng 20% vào năm 2023, đạt hơn 28 gigawatt (GW). Với cơ sở thủy điện đáng kể, sự tăng trưởng này đưa khối này tiến gần đến mục tiêu công suất năng lượng tái tạo là 35% vào năm 2025.

<https://vietnamthoibao.org/vntb-ke-hoach-nang-luong-mat-troi-cua-eu-tai-dong-nam-a-bi-ket-trong-cuoc-chien-thuong-mai-my-trung/>

EU's solar plans in SE Asia caught in US-China trade war

David Hutt

05/9/2024

US tariffs on Southeast Asian solar exports could further weaken solar panel producers in the European Union, but also help the EU's green agenda.

EU-made solar modules are estimated to cost around \$0.34 (€0.31) per watt, compared to \$0.15 per watt in China and Southeast Asia. Image: Thomas Imo/photothek/imago images

Chinese-owned solar companies operating in Southeast Asia — particularly in Thailand, Vietnam, Malaysia and Cambodia — are facing potential challenges due to rising US tariffs. These countries account for around 40% of solar module production capacity outside of China and may soon be subject to additional US tariffs amid accusations of aiding China in circumventing US import duties.

In response, many Chinese firms have scaled back operations in Southeast Asia, complicating the European Union's efforts to expand its solar capacity. Southeast Asia, second only to China in solar panel production, accounted for over 80% of US solar imports by the fourth quarter of 2023, according to S&P Global Market Intelligence.

In 2022, the Biden administration ordered a two-year tariff reprieve for solar panel imports from Malaysia, Thailand, Cambodia and Vietnam to prevent disruptions in domestic solar deployment while US manufacturing scaled up. However, this moratorium expired in June 2024, leading to immediate reactions from major Chinese-owned solar panel producers.

In that same month, the Chinese photovoltaic company Longi Green announced the suspension of production at a battery plant in Vietnam, while Trina Solar initiated maintenance shutdowns at its facilities in Thailand and Vietnam.

Is it so bad that China is dominating the solar race?

Some manufacturers have shifted production to Indonesia and Laos, which currently do not face US tariffs. Indra Overland, head of the Norwegian Institute of International Affairs' Center for Energy Research, told DW that tariffs could promote further industrial diversification in the region, which is not necessarily a negative outcome.

A shift from Southeast Asia?

Concerns about the industry's future remain high. Earlier this year, the US Department of Commerce launched an investigation into whether solar producers

in the four aforementioned Southeast Asian countries were receiving government subsidies and dumping products in the US market. In August, Bloomberg reported that some US firms are lobbying for tariffs as high as 272% on all solar imports from these nations.

"There is concern, particularly if Donald Trump gets reelected, about the stability of these alternative manufacturing choices," Deborah Elms, head of trade policy at the Hinrich Foundation in Singapore, told DW.

"If the US intensifies its crackdown on products with any Chinese content, it will make it harder for plants in Vietnam and elsewhere to ship finished solar panels to the US," she added. "It's possible, though currently less likely, that the EU would follow suit, which would weaken the business case for investments in Southeast Asia."

Over the past year, two of the world's largest solar companies, Jinko Solar and TCL Zhonghuan, have announced significant investments in the Middle East.

EU's solar industry in crisis despite new 2040 climate goals

However, analysts believe that major Chinese solar producers will not leave Southeast Asia anytime soon. Despite higher US tariffs, these companies are still expected to profit from the American market.

While the EU has imposed tariffs on Chinese solar imports, it has been more lenient with imports from Southeast Asia. The US and the EU have differing objectives: "The US is focused on building domestic production, while Europe's priority is ensuring there are enough panels available for installation," said Elms.

Though some solar panel manufacturers have shut down operations in Malaysia, Vietnam and Thailand, many remain open and are looking to boost exports to India and Europe.

Analysts warn that a surplus of Southeast Asian-produced solar panels could undermine the EU's domestic solar manufacturing industry. According to Wood Mackenzie, EU-made solar modules cost around \$0.34 (€0.31) per watt, compared to \$0.15 per watt in China and Southeast Asia.

A boon for Europe's green agenda

On the other hand, reduced solar exports from Southeast Asia to the US due to tariffs could lead to falling prices as Chinese manufacturers in the region seek new markets. "Southeast Asian solar panels could flood the EU market as they are squeezed out of the US," said Overland.

An additional outcome of rising tariffs could be increased solar panel availability within Southeast Asia itself. "This would be a positive development," Overland noted, "as these countries have lagged in their energy transition. More panels are also likely to be redirected to other developing regions, which is beneficial."

Can solar-powered cars ever be a viable alternative?

Greater solar panel availability in Southeast Asia could support the EU's green agenda in the region.

While Southeast Asia contributes roughly 5% of global emissions, the International Energy Agency has predicted that its CO2 emissions could rise to 2.4 gigatons by 2040

, a 71% increase from 2018 levels.

Solar and wind capacity in the region grew by 20% in 2023, reaching more than 28 gigawatts , according to a recent Global Energy Monitor report. With a substantial base of hydropower, this growth brings the bloc close to its renewable energy capacity target of 35% by 2025, GEM reports.

Edited by: Srinivas Mazumdaru

<https://www.dw.com/en/eus-solar-plans-in-se-asia-caught-in-us-china-trade-war/a-70131486>